

РЕШЕНИЕ

№ 215

гр. К., 22.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – К., I. СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Веселина Ат. Кашикова Иванова

Членове: М. К. Дановска
Васка Д. Халачева

при участието на секретаря Петя Хр. Михайлова
като разгледа докладваното от Васка Д. Халачева Въззивно гражданско дело № 20225100500196 по описа за 2022 година

и за да се произнесе, взе предвид следното :

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С Решение № 140/10.05.2022 г., постановено по гр. д. № 1720/2021 г., Районен съд – К. е осъдил Застрахователна Компания „Л. И.” АД, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр. С., общ. С., обл. С., район „С.“ бул. „С.Ш.” 67А, да заплати на Ж. Х. С. от гр. К., на основание чл. 432, ал. 1 от КЗ сумата от 9 000 лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди - леки телесни повреди, кръвонасядания и охлузвания на ляво рамо, ляв глезен и ляво ходило, довели до физически болки и ограничени движения, сътресение на мозъка, довело до главоболие, повръщания, световъртеж от централен произход, загуба на равновесие, „смесено тревожно депресивно разстройство“, довело до силна тревожност, безсъние, депресия, напрегнатост, кошмарни сънища, в следствие на ПТП от 28.10.2016 г., осъществено от Ш. С. И., с ЕГН *****, като водач на лек автомобил „О. А.“, *****, застрахован при ответника по „Гражданска отговорност“ с полица № BG/22/*****, валидна до 24.11.2016 г., ведно със законната лихва от 02.12.2021 г. до изплащане на вземането, като съдът е отхвърлил иска за неимуществените вреди за разликата над уважения размер от 9 000 лева до пълния му предявен размер от 20 000 лева., както и иска за присъждане на законна лихва, считано от датата на деликта - 28.10.2016 г. – до 01.12.2021 г. Първоинстанционният съд е осъдил ответното дружество да заплати на ищцата и сумата в размер на 1 474.86 лева, съставляваща направени по делото разноски, изчислени по съразмерност.

С решението Ж. Х. С. от гр.К. е осъдена да заплати на Застрахователна Компания „Л. И.” АД направените по делото разноски в размер на 268.13 лева, изчислени също по съразмерност.

Против така постановеното решение е постъпила чрез процесуален представител-юрисконсулт от ответника по иска Застрахователна Компания „Л. И.” АД въззивна жалба. Решението се обжалва като неправилно и необосновано, постановено при нарушение на

материалния и процесуалния закон, и в завишен размер. Изложени са съображения за недопустимост на предявената искова претенция, поради изтичане на погасителната давност за завеждането ѝ и в този аспект за неправилно приложение на ЗМДВИП. Счита се, че обжалваното решение е постановено в противоречие с нормите на чл. 236, ал. 2 от ГПК, във вр. с §22 ПЗР от КЗ и чл. 226 от КЗ/отм./, а също и при несъобразяване с нормата на чл.52 от ЗЗД. Излагат се съображения, че присъденото от първоинстанционния съд обезщетение за неимуществени вреди е завишено, с оглед принципа за справедливост и постоянната съдебна и застрахователна практика. Иска се, въззивният съд да отмени обжалваното решение и да постанови друго, с което да отхвърли изцяло исковете, като предявени извън давностните срокове, алтернативно да приеме за доказана исковата претенция за неимуществени вреди за сумата до 2 000 лева, ведно с дължимата лихва. Претендира се присъждане на разноски за двете съдебни инстанции.

В съдебно заседание въззивникът не се представлява. Чрез становище, депозирано от процесуалния представител, въззивната жалба се поддържа по изложените съображения. Прави се възражение за прекомерност в случай, че въззиваемата страна претендира за разноски над минималните, съгласно Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Представя се списък на разноските по чл. 80 от ГПК.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК от въззиваемата страна Ж. Х. С., чрез представител по пълномощие, е подаден отговор на въззивната жалба, с който същата се оспорва като неоснователна. Излагат се съображения. Моли се обжалваното решение да бъде потвърдено.

В съдебно заседание въззиваемата, чрез процесуалния си представител поддържа отговора на въззивната жалба. Представя списък на разноските по чл. 80 от ГПК, като претендира присъждането им.

Окръжният съд, по повод депозираната въззивна жалба, прие следното:

Съгласно чл. 269 от ГПК, въззивният съд проверява правилността на първоинстанционното решение само в рамките на релевираните във въззивната жалба оплаквания, а служебно следва да ограничи проверката си само за валидност, допустимост на решението в обжалваната част и спазване на императивните норми на материалния закон /т. 1 на Тълкувателно решение № 1/09.12.2013 г. по тълк.д. № 1/2013 г., ОСГТК на ВКС/. При така очертаната от въззивната жалба рамка на осъществяваната в това производство проверка, настоящата инстанция намира процесното първоинстанционно решение за валидно и допустимо. Относно правилността му, съобрази следното:

Установено е в производството, че на 28.10.2016 г. в около 19.30 часа в гр. К., пресичайки като пешеходец пътното платно на бул.„Б.“ пред сградата на казино „УИН/WIN“ на място с пешеходна пътека, маркирана с хоризонтална маркировка, тип.М8.1./зебра/ и обозначена с вертикална сигнализация - на 5.00 м. преди началото с пътен знак Д17 и на 25.00 м. преди началото ѝ с пътен знак А18 тип „зебра“, ищцата била блъсната от лек автомобил марка „Опел“, модел „Астра“ с ДК № *****, управляван от Ш. И., който се движил по бул. „Б.“ в посока към автогара „ХХІ век“. Пешеходката пресичала бул. „Б.“ по втората пешеходна пътека, с посока от казино „Уин“ към заведение „Б.“ (отдясно наляво на л. а.). На пешеходната пътека пред нея в дясната част на лентата бил спрял лек автомобил, който ѝ осигурил предимство за преминаване. Когато навлязла по нея на 3.50м от десния бордюр, л.а. „О. А.“ с ДК № ***** заобиколил спрелия автомобил, не спрял на пешеходната пътека и с лявото странично огледало я ударил в левите ръка и крак (предмишница/мишница). От удара, същата се завъртяла по посока на часовата стрелка, извършила сложно ротационно транслационно движение и паднала напред и отдясно на автомобила. Последният се придвижил напред и спрял след мястото на удара. В момента, когато се разкрила видимост между участниците в ПТП, автомобилът отстоял от мястото на удара на 17.28 м и скоростта му в този момент била 30.92 км./ч. Дължината на „опасната зона“ пред автомобила при тази му скорост била 16.73 м., от което следвало, че в този момент пешеходката не попадала в „опасната зона“ пред автомобила, но автомобилът вместо да спре, повишил скоростта си, като в момента на удара скоростта му била 43.02 км./ч., като дължината на „опасната зона“ на л.а. „О. А.“ с ДК № ***** вече била 25.83

м.и пешеходката попадала в нея.

Именно за така осъществилото се ПТП, при което водачът Ш. С. И. виновно нарушил чл. 119, ал. 2 ЗДвП, като при заобикаляне на спряло пред пешеходна пътека пътнo превозно средство водачът на нерелсовото пътнo превозно средство не спазил задължението си да се движи с такава скорост, която да му позволи да спре, за да пропусне преминаващите по пешеходната пътека пешеходци, с влязло в сила на 02.12.2016г. Наказателно постановление №16-1300-001549/15.11.2016г., му е наложено наказание „глоба“ в размер от 200 лв.

Установена в производството е и изискуемата се причинно-следствена връзка между установения механизъм на осъществяване на ПТП и причинените на пешеходката-ищца телесните повреди, съставляващи се в оток и кръвонасядания на левите мишница и предмишница; оток и кръвонасядания в областта на лявата глезенна става и лявото стъпало; сътресение на мозъка, наложило болнично лечение и наблюдение. Така констатираното като настъпило сътресение на мозъка, протекло без пълна загуба на съзнание, довело до разстройство на здравето на ищцата, извън случаите на чл.128 и чл.129 от НК, а останалите описани травматични увреждания й причинили болка и страдание, като към момента по отношение на описаните травматични увреждания, оздравителния процес при ищцата бил завършен.

Не е спорно в производството и обстоятелството, че към датата на ПТП е била налице валидно сключена между ответната застрахователна компания и деликвентът по отношение на управлявания от него л.а. „О. А.“ с ДК № *****, задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, обективирана в полица № BG/22/*****, с начална дата на покритие 25.11.2015 г. и с валидност до 24.11.2016 г.

Констатирайки изложената фактическа обстановка, съдът от правна страна с оглед изрично релевираните във въззивната жалба доводи,прие следното :

Относно възражението за приложимата правна норма:

Както беше посочено, процесният договор за задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, обективиран в полица № BG/22/*****, е сключен с начална дата 25.11.2015 г., а процесното ПТП е настъпило в срока му на действие - на 28.10.2016 г. Съгласно разпоредбата на чл. § 22 от сега действащия КЗ в сила от 01.01.2016г., за застрахователните договори, сключени преди влизане в сила на този кодекс /в казуса на 25.11.2015г./, се прилага част IV от отменения Кодекс за застраховането, доколкото в производството не се твърди страните да са договорили друго. Съгласно легалната дефиниция, дадена и в разпоредбата на чл. 223, ал. 1 от КЗ/отм./, а и в разпоредбата на чл.429, ал.1 от сега действащия КЗ, със сключването на договора за застраховка "Гражданска отговорност", застрахователят поема задължението да покрие отговорността на застрахования към трети лица за причинените им имуществени и неимуществени вреди, намиращи се в причинна връзка със застрахователното събитие. Изхождайки от изложеното, следва да се приеме, че действително относимата норма в казуса е не тази на чл.432, ал.1 от действащия КЗ, приета от първоинстанционния съд, а тази на чл.226, ал.1 от отменения КЗ. Съгласно обаче съдържанието и на двете цитирани норми, увреденият, спрямо който застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението си пряко от застрахователя, като в сега действащата норма на чл.432,ал.1, правото на увреденият е скрепено и с още едно задължение, а именно да бъде спазено условието на чл.380 от същия, което за настоящия казус макар, че е налице, принципно не е било изискуемо. Или, безспорно в първоинстанционното производство неправилно е изписана относимата правна норма, но с оглед анализа на разпоредбите на приложената и на приложимата правна норма, предметът на делото определено остава непроменен, респ. формираните правни изводи въз основа на поставените законови предпоставки досежно основателност на главния иск остават непроменени. И това е така, защото решаващият съд правилно е очертал предметът на установяване в производството и е формулирал относимите към него правни изводи за настъпило ПТП на територията на Р Б., причинено от водач на застрахован при ответното дружество лек автомобил, чието противоправно поведение е довело до настъпването на застрахователното събитие, с осъществяването на

което в причинно-следствена връзка са причинени на ищцата неимуществени вреди.

Относно възражението за настъпила погасителна давност за главния иск:

Установявайки правната рамка на дължимото произнасяне, а именно част IV от отменения Кодекс за застраховането, въззивният съд съобрази и разпоредба на чл.197 от същия и безспорно установи, че правата по застрахователния договор при застраховки "Гражданска отговорност", като процесния, се погасяват с петгодишна давност, считано от датата на настъпване на събитието. Безспорно в този смисъл е обстоятелството, че за разлика от общата разпоредба на чл.114 от ЗЗД, тук законодателят не свързва началото на давностния срок с изискуемостта на вземането, а с настъпване на застрахователното събитие. Съгласно пък разпоредбата на § 31 от ПЗР на действащия КЗ, за застрахователни събития, възникнали при действието на отменения КЗ са приложими чл. 378, ал. 1-6 и 9 и чл. 379 от действащия КЗ, но не и както решаващият съд неправилно е приел ал.9 на чл.378.

Въпреки това обаче, за да достигне до извод за неоснователност на направеното от застрахователя възражение, правилно в казуса първоинстанционният съд е съобразил нормата на чл.3, т.2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, съгласно която за срока от 13 март 2020г. до отмяната на извънредното положение /до 20.05.2020г./ спират да текат давностните срокове, с изтичането на които се погасяват или придобиват права от частноправните субекти. В този аспект е безспорно, че по силата на изричната правна норма давностният срок за правото на ищцата да търси обезщетение за вреди по процесния застрахователен договор е спрял да тече за периода от 69 дни, и който период добавен за периода след 28.10.2021 г. определено не е изтекъл към 08.12.2021 г., когато е предявена в компетентния К.йски районен съд исковата претенция на ищцата. Или, казано в обобщение и при неправилното прилагане на неотнормирания разпоредба на чл.378, ал.9 от действащия КЗ, но при правилното приложение на чл.3, т.2 от ЗМДВИП, окончателно формираният от първоинстанционния съд правен извод за неоснователност на направеното от застрахователя възражение за изтекла погасителната давност, остава не променен.

Относно възражението за несъобразяване с нормата на чл.52 от ЗЗД:

Настоящата инстанция намира за правилни формираните от решаващия съд правни изводи относно размера на дължимото се на ищцата обезщетение. В този аспект съдът определено е съобразил задължителната за прилагане съдебна практика, изразена в Постановление № 4 от 23.XII.1968 г. на Пленум на ВС, съгласно която понятието "справедливост" по смисъла на чл.52 от ЗЗД, имащо значението на критерий за размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди, не следва да се приема като абстрактно, а следва да бъде изведено след преценка на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства. Такива обективни обстоятелства при телесните увреждания следва да бъдат възрастта на пострадалия, характерът на самото увреждане, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, евентуално допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, загрозявания и др. В този аспект решаващият съд правилно е съобразил изготвените по делото заключения по назначените съдебни експертизи, приложените писмени доказателства и събраните гласни доказателства и е приел, че младата възраст на ищцата /същата е била на 27 г./, обективно причинените ѝ няколко увреждания, характера, продължителността и интензитета на преживените от нея болки и физически и психически страдания обуславят необходимост от репарирането им с обезщетение в размер на 9 000 лв. Настоящата инстанция намира за правилни тези правни изводи. Намира за необходимо да изложи, формулираните въз основата на събраните по делото доказателства и свои доводи, водещи отново до извод, че така определеният от решаващия съд размер на търсеното обезщетение постига целта на разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД - справедливо да възмезди произлезлите от деликта неимуществени вреди. В този смисъл съобрази: - характерът на самото увреждане - установените и описани в предходния абзац обективно настъпили телесни увреждания, съставляват съвкупност от леки телесни повреди по смисъла на чл.130, ал.1 и ал.2 от НК, и се изразяват както в самостоятелно причиняване на болка и страдание, така и в причиняване на разстройство на

здравето, извън случаите на чл.128 и чл.129 от НК ; - влошаване състоянието на здравето на ищцата, доколкото в.л. – медик безспорно установи, че седмица след настъпването на ПТП и след извършения на ищцата първи преглед в Спешно отделение на МБАЛ „Д-р Ат.Дафовски“ АД се е наложило хоспитализирането в „Хирургично отделение“ на същата болница с поставена допълнителна диагноза „Мозъчно сътресение, без открита вътречерепна травма“, както и констатираните към момента на експертизата, на 11.02.2022 г., оплаквания за интермитиращо дифузно главоболие и болки в лявото стъпало при продължително ходене и при неблагоприятни атмосферни условия; - че ищцата е жена в активна млада възраст, но и че в следствие на уврежданията ѝ се е наложило да промени и ритъмът си на живот –наложило се е да промени работното си място, поради проблем с продължителното стоене права; - причинените морални страдания – установено от снетите свидетелски показания наличие у ищцата на психически страх и напрежение от пресичане на улица и от шофиране на собствения ѝ автомобил.

При така извършената въззивна проверка, настоящият състав по изложените вече съображения, намира първоинстанционното решение с оглед крайния му резултат, за правилно.

При този изход на делото във фазата на въззивното производство, се следва на ответницата по въззивната жалба при съблюдаване на направеното към датата на приемане на делото за решаване основателно възражение за прекомерност, присъждане на изрично поисканите и доказани като извършени в производството, разноски в размер на 780 лв. за адвокатско възнаграждение.

Ето защо, въззивният съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 140/10.05.2022г., постановено по гр. д. № 720/2021 г. по описа на К.йския районен съд, с което на основание §22 от ПЗР на Кодекса за застраховането /ДВ бр.102/29.12.2015 г., в сила от 01.01.2016г./ е разгледан иск с правно основание чл.226, ал.1 от Кодекса за застраховането /отм./.

ОСЪЖДА ЗК „Л. И.“ АД, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр. С., общ. С., обл. С., район „С.“ бул. „С.Ш.“ 67А, да заплати на Ж. Х. С. от гр. К., с ЕГН *****, със съдебен адрес гр.М., ул.“Г.“ № 40а, ет.1, сумата в размер на 780 лв., съставляваща разноски за въззивна инстанция.

Решението по настоящото въззивно дело, на основание чл.280, ал.3, предл.II от ГПК като постановено по търговско по своя характер дело с цена на иска до 20 0000 лв., не подлежи на касационно обжалване пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____